

ASVA studentenunie

***Verkiezingen
onderzoek
2006***

*Politieke voorkeuren
van de UvA-student*

ASVA Studentenunie
Vendelstraat 2
1012 XX Amsterdam
020-6225771

Voorwoord

Het onderzoeksbureau van ASVA heeft als belangrijkste taak om problemen in de studentenwereld te onderzoeken. Haar bevindingen kunnen objectieve informatie verschaffen aan beleidsmakers in het veld. Maar ook mensen die niet direct werkzaam zijn binnen het hoger onderwijs kunnen gediend zijn bij meer informatie over wat studenten bezighoudt. Daartoe behoren ook politici. Vandaar dat ASVA in de aanloop tot de Tweede Kamerverkiezingen onderzoek heeft gedaan om het politieke profiel van de Amsterdamse student in kaart te brengen.

Ik wil graag mijn collega's van het onderzoeksbureau bedanken voor hun suggesties en opmerkingen. Mijn dank gaat ook uit naar het ASVA bestuur en de medewerkers die het mogelijk hebben gemaakt dit onderzoek te presenteren op een groots opgezette verkiezingsavond. Deze vond plaats in Hotel Arena in aanwezigheid van een groot aantal studenten en politici van de belangrijkste partijen.

Tenslotte hoop ik dat het op deze manier onder de aandacht brengen van de mening van studenten zal bijdragen aan hun vertegenwoordiging in de wereld buiten het hoger onderwijs.

Marina Lacroix
Medewerker ASVA onderzoeksbureau
Januari 2006

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Inhoudsopgave	4
Inleiding	5
Onderzoeksmethode	6
1 De UvA-student stemt.....	7
2 De UvA-student en de overheid.....	9
3 Integratie en immigratie	10
4 Onderzoek en onderwijs	11
5 Economie	12
6 Criminaliteit	13
7 Milieu	14
8 Vrije tijd.....	15
9 Welzijn	16
10 Politiek.....	17
Conclusie	18
Bijlage A: Vragenlijst	19

Inleiding

In de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen van 22 november speculeert iedereen die er toe doet over de uitslag. Opiniepeilers, wetenschappers, vakbonden, allen proberen zicht te krijgen op de mening van volk of achterban. ASVA's achterban is de Amsterdamse student. Volgens reclamemakers een bijzonder interessante groep: studenten zullen nog keuzes maken voor A-merken en hypotheek afsluiten, waar ze hopelijk in beide gevallen levenslang aan vast zitten. Daar is dus winst te behalen!

En wordt de politiek tegenwoordig ook niet meer en meer gezien als een markt waar vraag, aanbod en verpakking er het meest toe doen? Wellicht geldt daar hetzelfde: als de politieke partij er maar vroeg bij is zijn er nog zwevende studenten te vangen.

Studenten zijn goed opgeleid en de toekomstige topmensen van het Nederlandse bedrijfsleven en het openbaar bestuur. Hun mening kan dus niet alleen een kritisch licht werpen op de programma's van de politieke partijen, hij geeft ook inzicht in thema's die in de toekomst van belang zullen worden.

In eerdere jaren bleek dat de mening van studenten vaker wel dan niet afwijkt van het Nederlands gemiddelde. Volgens een peiling van de Volkskrant in samenwerking met de universiteitsbladen kende de Nederlandse student GroenLinks twee weken voor de verkiezingen in 2002 de meeste zetels in de Kamer toe, zesendertig in totaal¹. De VVD nam toen een tweede plaats in met eenendertig zetels. De PvdA en CDA verloren, terwijl D66 kon rekenen op twee zetels winst ten opzichte van 1998. Nieuwkomer LPF kreeg als het aan de studenten lag zeven plaatsen in de Tweede Kamer. Het liefst zagen de hoogopgeleide jongeren Dijkstal als premier, op de voet gevolgd door Rosenmöller. In de tabel is te zien dat de daadwerkelijke zetelverdeling dat jaar duidelijk van de voorkeur van de student afweek.

CDA	LPF	VVD	PvdA	GroenLinks	SP	D66	ChristenUnie	SGP	LN
43	26	24	23	10	9	7	4	2	2

Figuur 1 Zetelverdeling Tweede Kamerverkiezingen 2002

In Amsterdam hadden volgens dat zelfde onderzoek zowel GroenLinks als de LPF een grotere aanhang dan gemiddeld en werd de toen zittende

coalitie afgestraft. Grote winnaar onder de 1200 ondervraagde UvA-studenten was, net als landelijk, GroenLinks. Net als in een onderzoek uitgevoerd door Folia in 1998 kreeg die partij 40 zetels toebedeeld. De nieuwkomer LPF, toen nog met Fortuyn, kon bij Amsterdamse studenten op tien zetels rekenen; de SP mocht als het aan de studenten lag achttien kamerleden afvaardigen. Tenslotte verloren de Paarse partijen VVD, PvdA en D66 samen 28 zetels.

ASVA vraagt zich af wat de student anno 2006 denkt over politiek en heeft dat onderzocht. De uitkomsten zijn thematisch gerangschikt te vinden op de volgende pagina's.

¹ 'Professor Pim trekt geen studenten', *De Volkskrant*, 25 april 2002.

Onderzoeksmethode

ASVA heeft vijftienhonderd studenten van alle faculteiten van de UvA per e-mail benaderd om deel te nemen aan het onderzoek. Het onderzoek bestond uit een vragenlijst die via internet ingevuld kon worden. Er was een respons van 525 studenten (35%), waarvan 420 de vragenlijst volledig invulden. Daarvan deden de meeste (65%) een Bachelor-opleiding. 26% volgde een Master, terwijl 10% in het oude Doctoraal-systeem studeert. Dat is niet precies een afspiegeling van de populatie van de UvA, waar volgens de meest recente gegevens van 3 augustus 2006 meer mensen een doctoraal-programma volgen en minder een master². Wel blijkt bij het doen van een chi-kwadraat *goodness of fit* test dat de totale verdeling van de respondenten over de faculteiten representatief is voor de UvA ($p < 0,01$).

De enquête bestond uit 35 stellingen en een aantal algemene vragen die met het programma NetQ via internet werden gepresenteerd. De vragen zijn op basis van de verkiezingsprogramma's voor de Tweede Kamerverkiezingen 2006 opgesteld. Dat betekent dat alleen stellingen zijn geponeerd die vrijwel letterlijk in een of meerdere partijprogramma's terug zijn te vinden. De looptijd van de enquête was van ongeveer drie weken voor de verkiezingen tot een week voor de verkiezingen.

Om te voorkomen dat antwoorden ingegeven zouden worden door de vraagstelling hebben we de vragenlijst zo zorgvuldig mogelijk opgesteld en getest. Ook achteraf zijn we de resultaten nagegaan en hebben we in het bijzonder de vragen met een hoge respons op 'geen mening' nog eens bekeken. Naar aanleiding daarvan is besloten om één vraag niet in de resultaten mee te nemen³. Deze vraag was waarschijnlijk toch te onduidelijk en heeft mede daardoor vaak 'geen mening' als antwoord gekregen.

Tenslotte hebben we bij de vergelijking van de mening van studenten met die van het Nederlands publiek gebruik gemaakt van data afkomstig uit de Stemwijzer die op internet kan worden ingevuld (www.stemwijzer.nl). Hoewel het mogelijk is dat dit geen goede afspiegeling van de mening van de Nederlandse bevolking is, is het het enige vergelijkingsmateriaal voorhanden.

² *Elektronisch feitenboek*, www.uva.nl/facts, 3 augustus 2006.

³ 'De overheid moet eisen stellen aan de acceptatie van leerlingen door scholen voor bijzonder onderwijs (niet-openbare scholen).'

1 De UvA-student stemt

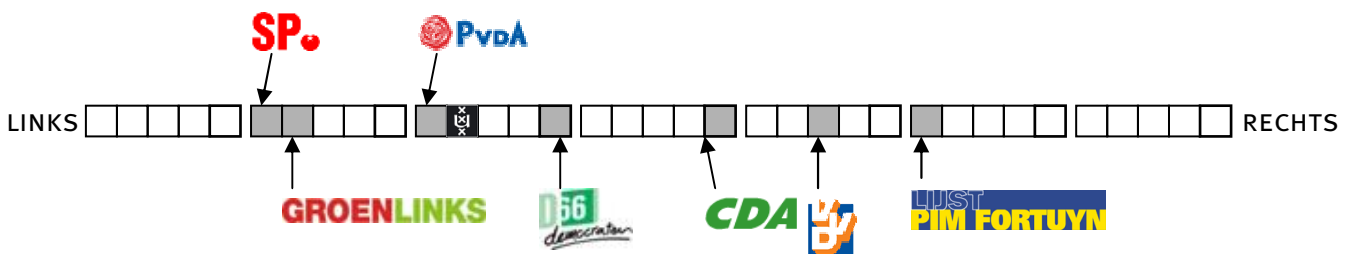
De UvA-student stemt: slechts 3% laat de verkiezingen voorbijgaan zonder de gang naar het stembureau te maken. Eenmaal het stembiljet in de bus gedeponereerd blijkt dat de UvA-student waar het partijvoorkeur betreft in 2006, net als in voorgaande jaren, duidelijk van de gemiddelde Nederlander verschilt. Vooral het in Nederland populaire CDA kan op bijzonder weinig steun van studenten rekenen, net als de Partij voor de Vrijheid. D66 en GroenLinks doen het daarentegen beduidend beter dan gemiddeld in Nederland.

GroenLinks kan rekenen op 28% van de stemmen. Samen met SP en PvdA (beide 17%) is de linkerkant van het politieke spectrum daarmee oververtegenwoordigd. Een coalitie tussen deze drie partijen is dan ook absoluut favoriet en hun kandidaat-premiers (Bos, Marijnissen en Halsema) kunnen op veel steun rekenen. Balkenende wordt daarentegen maar door 15% van de studenten naar voren geschoven als hen wordt gevraagd wie zij het liefst als minister-president zouden zien.

	UvA-student	M. de Hond op 12 november	Uitslag van 22 november
CDA	5%	43%	27%
PvdA	17%	36%	22%
SP	17%	23%	17%
VVD	14%	22%	15%
Partij voor de Vrijheid	0%	6%	6%
Groen Links	28%	6%	5%
ChristenUnie	1%	7%	4%
D66	8%	2%	2%
SGP	0%	2%	1%
Partij voor de Dieren	2%	1%	1%
Lijst Vijf Fortuyn	0%	0%	0%
Andere partij/EenNL	4%	2%	0%
Coalitie CDA + VVD	17%		
Coalitie PvdA + SP + GroenLinks	43%		

Figuur 2 Studenten versus Nederlands publiek

We vroegen de studenten ook zichzelf en de grote politieke partijen op een schaal van links naar rechts in te delen. Op die schaal bevindt de gemiddelde UvA-student zich iets links van het midden, tussen PvdA en D66 in. 17,7% plaatst zich exact in het midden en 21,6% rechts ervan.

Figuur 3 Links-rechts plaatsing van partijen en de UvA-student

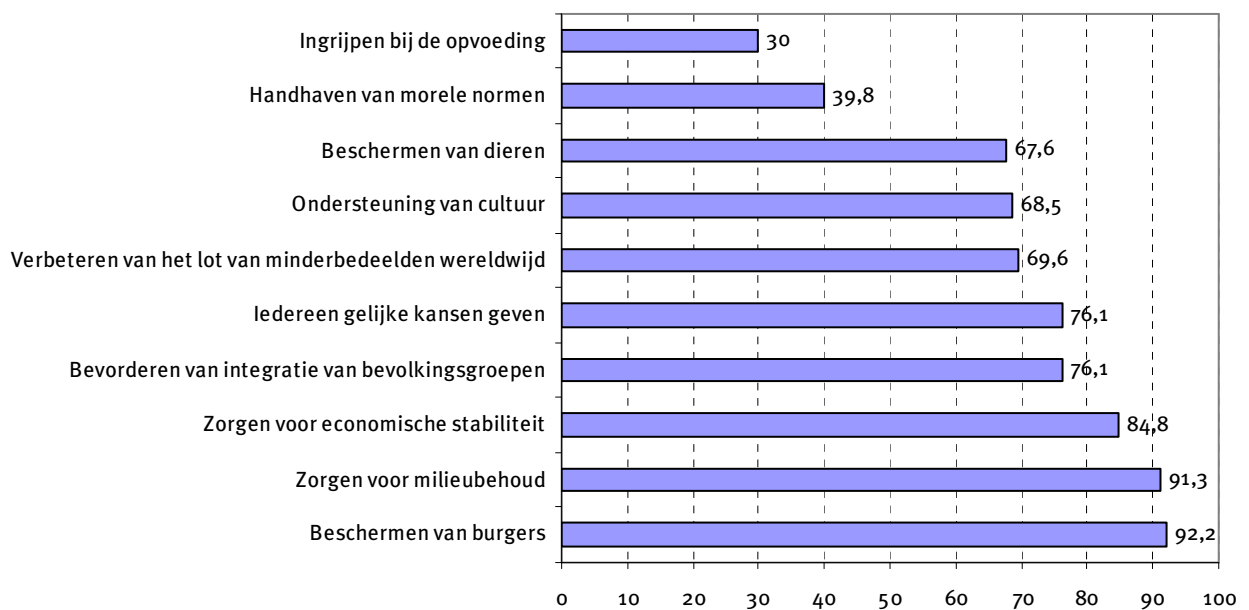
Gevraagd om een afweging te maken tussen twee concurrerende waarden kiezen UvA-studenten voor veiligheid boven privacy, voor vrijheid boven gelijkheid, voor milieu boven economie, voor gelijke kansen boven gelijke eindposities en voor bijdragen naar draagkracht boven gelijke

bijdragen. Ondanks de onder studenten geconstateerde linkse predisposities zijn dat geen radicaal linkse standpunten.

Er zijn nauwelijks verschillen tussen faculteiten onderling. Studenten aan de Faculteit voor Economie en Bedrijfskunde zijn wat rechtser dan de studenten van andere faculteiten, maar dit verschil is niet significant in een Post Hoc test. Ook langer studeren maakt voor links- of rechtsplaatsing waarschijnlijk niet uit (Cramer's $V = 0,105$).

2 De UvA-student en de overheid

De respondenten werd een aantal mogelijke taken van de overheid voorgelegd en gevraagd welke zij overheidstaken vinden. Een klassieke overheidstaak als het beschermen van burgers wordt door vrijwel iedereen inderdaad als taak van de overheid beschouwd. Ook het zorgen voor economische stabiliteit, iedereen gelijke kansen geven en milieubehoud komt volgens de UvA-student de overheid toe. Minder minimalistische overheidstaken als het bevorderen van integratie, beschermen van dieren, verbeteren van het lot van minderbedeelden wereldwijd en ondersteuning van cultuur kunnen nog bij minimaal tweederde van de respondenten op instemming rekenen. Het handhaven van morele normen vindt een minderheid van 40% een overheidstaak.

Figuur 4 Taken van de overheid

Algemeen kan dus gesteld worden dat de UvA-studenten niet bang zijn voor een omvangrijke overheid, maar wel vinden dat die zich niet te ver in het privé-domein moet mengen.

3 Integratie en immigratie

Hoewel herhaaldelijk is geconstateerd dat integratie geen punt meer is in deze verkiezingen besteden de meeste partijen een aanzienlijk deel van hun programma aan punten die direct of indirect met dit thema te maken hebben.

Toetreding van Turkije

PvdA, D66 en GroenLinks laten in hun programma's weten het met de toetreding van Turkije eens te zijn, terwijl Groep Wilders, ChristenUnie en SGP een EU met Turkije in principe niet zien zitten.

Studenten staan welwillender tegenover de toetreding van Turkije tot de EU dan de meeste Nederlanders. 70% heeft er geen bezwaar tegen dat Turkije zodra het aan de gestelde voorwaarden voldoet lid wordt, terwijl maar 31% van de Nederlanders die de Stemwijzer hebben ingevuld zo welwillend is⁴.

Economische migratie

Vrijwel alle partijen vinden het een goede zaak wanneer immigratie van mensen die kunnen bijdragen aan de Nederlandse economie (tijdelijk) wordt versoepeld. Een kwart van de Amsterdamse studenten is het niet met deze stelling eens.

Generaal pardon

Een generaal pardon voor asielzoekers uit de oude asielwet wordt door PvdA, GroenLinks en SP expliciet ondersteund en heeft bovendien de voorkeur van 61% van de ondervraagde studenten.

⁴ Gegevens van 14 november 2006. Formulering in de Stemwijzer: 'Turkije moet lid kunnen worden van de Europese Unie.'

4 Onderzoek en onderwijs

Als er een groep is die bij onderwijs betrokken is dan zijn het studenten. De partijprogramma's blinken echter niet uit in het formuleren van onderwijsbeleid dat zich in eenvoudige stellingen om laat zetten. Daarom hebben we ons beperkt tot onderwijs en onderzoek in brede zin.

Salaris leerkrachten

Vergeleken met de mensen die ruim een week voor de verkiezingen op internet de Stemwijzer hebben ingevuld zijn minder studenten het eens met de stelling dat leerkrachten meer betaald moet worden naarmate ze lastigere leerlingen in de klas hebben⁵. 44% van de Nederlanders is het daar mee eens, tegen 29% van de UvA-studenten. Daarmee steunt de Amsterdamse student het standpunt van D66, GroenLinks en Lijst Vijf Fortuyn.

Dierproeven

Een ander punt dat aan de wetenschap raakt zijn dierproeven. Een grote meerderheid van de partijen is voor het verminderen of afschaffen van dierproeven voor niet-medische doeleinden. Bijna 90% van de studenten onderschrijft het belang van het zoeken naar alternatieven.

Overige standpunten

ASVA voerde eerder onderzoek uit naar de mening van studenten over andere aan onderwijs gerelateerde zaken. Daaruit is gebleken dat zij zich op dit moment voldoende uitgedaagd voelen, geen bezwaar hebben tegen het ontstaan van topopleidingen, maar kwaliteitsdifferentiatie in het onderwijs niet zonder meer toejuichen⁶.

⁵ De formulering van de vraag in de Stemwijzer wijkt af van de in dit onderzoek gebruikte formulering. Daar wordt gesteld dat: 'Een leraar op een school met veel kinderen met een leerachterstand moet meer verdienen dan een leraar op een gewone school.'

⁶ ASVA Onderzoeksbureau (2006), *Panelonderzoek Toponderwijs*, <http://www.asva.nl/Onderzoek/Voltooidonderzoek/tabid/111/tabid/181/Default.aspx>

5 **Economie**

Angst voor recessie en stagnatie waren de afgelopen jaren medebepalend voor beleid. Wat is de mening van studenten over economische issues?

Versoepeling ontslagrecht

Veel studenten (ruim 21%) hebben geen mening over het ontslagrecht. Wanneer ze dat wel hebben vinden ze vaker dan de meeste Nederlanders dat het ontslagrecht versoepeld moet worden. In het onderzoek van de Stemwijzer is 65% van de Nederlanders tegen versoepeling van het ontslagrecht, tegenover 47% van de Amsterdamse studenten⁷. De politieke partijen zijn over dit onderwerp verdeeld. D66, SGP en GroenLinks zijn voor het versoepelen van ontslagrecht (bij vaste betrekkingen). PvdA, SP en ChristenUnie zijn duidelijk tegen.

Maximaal inkomen

Het stellen van een bovengrens aan het te verdienen inkomen wordt door SP, PvdA, ChristenUnie en SGP onderschreven. Tweederde van de studenten is het hier echter niet mee eens.

Leerplicht voor werkloze jongeren

Een leerplicht voor werkloze jongeren kan op de instemming rekenen van bijna 63% van de ondervraagden. Zij sluiten zich daarmee aan bij CDA, ChristenUnie en SGP.

⁷ Formulering in de Stemwijzer: 'Het moet voor werkgevers gemakkelijker worden om werknemers met een vaste baan te ontslaan.'

6 Criminaliteit

Overtreding tegenover een ambtenaar

Een overtreding tegenover een ambtenaar of hulpverlener zou volgens VVD, ChristenUnie, SGP, PvdA en de Partij voor de Vrijheid zwaarder moeten worden gestraft dan dezelfde overtreding tegenover een gewone burger. 60% van de UvA-studenten keurt dit voorstel af.

Dubbele nationaliteit

Een aantal partijen (CDA, ChristenUnie, Groep Wilders) stelt voor om mensen met een dubbele nationaliteit in bepaalde gevallen anders te straffen dan mensen die alleen de Nederlandse nationaliteit hebben. De meeste studenten zijn het daar niet mee eens, krap tien procent kan zich hier wel in vinden.

7 Milieu

Heffing op vliegverkeer

Een extra heffing op vliegverkeer wordt door CDA en ChristenUnie voorgesteld. 35% van de studenten vindt dit een goed plan.

Fileprobleem

Het aanleggen van nieuwe wegen om de verkeersdoorstroming te bevorderen kan op de steun rekenen van 27% van de UvA-studenten. In Nederland vindt 57% van de mensen dit een slimme oplossing⁸. Ook ChristenUnie, LPF, VVD en de Partij voor de Vrijheid stellen dit voor.

⁸ Formulering in de Stemwijzer: 'Er moeten meer wegen komen om de files te bestrijden.'

8 Vrije tijd

Legalisering van softdrugs

De (onder bepaalde voorwaarden) legalisering van softdrugs is een programmapunt van D66, PvdA en GroenLinks. De Nederlandse burger steunt dat in 45% van de gevallen⁹. Niet weinig, maar wel vergeleken met de 70% van de studenten die voor legale softdrugs is.

Rookvrije horeca

Het in het verkiezingsprogramma van D66 terug te vinden idee dat roken in de horeca verboden moet worden krijgt bijval van 47% van de studenten, terwijl 43% er tegen is.

Gratis musea

Het gratis toegankelijk maken van musea wordt door 51% van de studenten als een goed plan beschouwd. D66, PvdA en SP denken daar ook zo over.

⁹ Formulering in de Stemwijzer: 'Hasj en andere softdrugs moeten niet langer verboden zijn.'

9 Welzijn

No-claim korting

Een groot aantal studenten heeft geen mening over het vervangen van de no claim korting van de ziektenkostenverzekering door een eigen risico (39%). 26% is het ermee eens en sluit daarmee aan bij SP, SGP, ChristenUnie, GroenLinks, PvdD en PvdA.

Embryo's voor wetenschappelijk onderzoek

Waar het wetenschappelijk onderzoek betreft staat het gebruik van embryo's voor onderzoek ter discussie. De christelijke partijen CDA, SGP en ChristenUnie hebben daar bezwaar tegen, D66 is juist voor. De Amsterdamse student weet in bijna 16% van de gevallen niet wat daarvan te denken, maar bijna een kwart is tegen het inzetten van embryo's voor wetenschappelijk onderzoek.

10 Politiek

Anti-democratische partijen

De ChristenUnie stelt voor om politieke partijen die beogen de democratie omver te werpen strafbaar te stellen. Zij zijn de enige partij die hierover iets schrijven, maar gezien de maatschappelijke discussie over dit onderwerp hebben we deze stelling aan de ondervraagden voorgelegd. 53% is het met deze stelling oneens.

Referendum

Het vaker gebruiken van een referendum wordt in de een of andere vorm door D66, PvdA, GroenLinks, SP en PvdD geopperd. Ook ChristenUnie is onder een aantal voorwaarden voor. De algemene stelling dat referenda vaker gebruikt moeten worden, wordt door 48% van de UvA-studenten onderschreven.

Grondwet

VVD stelt voor sommige artikelen van de grondwet zwaarder te laten wegen dan andere. SGP, ChristenUnie, GroenLinks en D66 zijn daar juist tegen, net als 44% van de UvA-studenten. Een grote groep van 21% van de studenten heeft over dit onderwerp geen mening.

Conclusie

Net als in voorgaande jaren blijkt de UvA-student een linkse student. De meeste voorgelegde stellingen krijgen dan ook een antwoord dat correspondeert met het standpunt van de linkse partijen. De overweldigende meerderheid die zowel een links kabinet, een linkse minister-president en de linkse partijen weten te krijgen onder studenten is hiervan de beste illustratie. Omgekeerd is er voor traditionelere of rechtser partijen als het CDA en VVD beduidend minder draagvlak.

Lichte uitzondering op de algemene linkse tendens zijn de meer economische onderwerpen. Daar zijn niet alleen de linkse partijen zelf met regelmaat over verdeeld, maar ondersteunt ook een aanzienlijk deel van de studenten standpunten die niet als traditioneel links kunnen worden gezien. Een bovengrens aan het inkomen en zo veel mogelijk bescherming voor de werknemer worden bijvoorbeeld niet zo breed gesteund als valt te verwachten op basis van de links-rechts-plaatsing. Studenten zijn op economisch gebied daarom eerder als liberaal te karakteriseren.

Bijlage A: Vragenlijst

Allereerst zouden wij graag willen weten welke studie je volgt. Mocht je meerdere opleidingen aan de UvA volgen geef dan alsjeblieft de gegevens van de opleiding die als hoofdstudie kan worden beschouwd.

1. In welke fase van je studie zit je? (Mocht je deelnemen aan een premaster vul dan Bachelor in)

- Doctoraal
- Bachelor
- Master

2. Aan welke faculteit volg je je hoofdstudie?

- ACTA, Faculteit der Tandheelkunde
- AMC, Faculteit der Geneeskunde
- FdR, Faculteit der Rechtsgeleerdheid
- FEB, Faculteit Economie en Bedrijfskunde
- FGW, Faculteit der Geesteswetenschappen
- FMG, Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen
- FNWI, Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica
- ILO, Instituut voor de Lerarenopleiding

3. Welke opleiding volg je? (Wanneer je meerdere opleidingen volgt, kies dan je hoofdstudie als opleiding)

De volgende vragen gaan over de taken van de overheid, sommige mensen vinden dat de overheid zo klein mogelijk moet zijn, anderen zien op meer terreinen een rol voor de overheid weggelegd. Met de overheid doelen we op de nationale overheid in ruime zin - dus op lokaal, regionaal of landelijk niveau.

1. Sommige zaken moeten door de overheid geregeld worden, andere zaken moeten over worden gelaten aan anderen, zoals burgers of bedrijven.

Vink aan welke van onderstaande taken jij een taak van de overheid vindt.

- Ondersteuning van cultuur
- Beschermen van burgers
- Ingrijpen bij de opvoeding
- Zorgen voor economische stabiliteit
- Beschermen van dieren
- Bevorderen van integratie van bevolkingsgroepen

- Zorgen voor milieubehoud
- Verbeteren van het lot van minderbedeelden wereldwijd
- Handhaven van morele normen
- Iedereen gelijke kansen geven

In de volgende vragen worden steeds twee alternatieve waarden voorgelegd. In sommige gevallen moet er een keuze gemaakt worden die ten koste gaat van een van beide. Geef steeds aan welke van de twee voor jou het belangrijkste is en dus in zo'n geval voorrang moet krijgen.

- Veiligheid of Privacy
- Vrijheid of Gelijkheid
- Economie of Milieu
- Gelijke kansen of Gelijke eindposities
- Bijdragen naar draagkracht of Gelijke bijdragen

Wij zijn benieuwd naar de favoriete partij onder studenten. Geef daarom aan waar je waarschijnlijk op zult stemmen.

7. Als de verkiezingen vandaag gehouden zouden worden, op welke partij zou je dan stemmen? De mogelijke antwoorden verschijnen in willekeurige volgorde.

- Fortuyn
- CDA
- Partij voor Nederland
- Christenunie
- GroenLinks
- Anders
- SP
- Partij voor de Dieren
- Leefbaar Nederland
- SGP
- Partij voor de Vrijheid
- Ik ga niet stemmen
- VVD
- EenNL
- D66
- PvdA

Er wordt vaak onderscheid gemaakt tussen 'links' en 'rechts' wanneer het over politiek gaat.

De onderstaande schaal stelt een schaal van links naar rechts voor, waarbij extreem links zich bevindt in vakje 1 en extreem rechts in vakje 7.

8. Waar zou je jezelf plaatsen op de bovenstaande schaal?

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7

9. Waar zou je de volgende partijen plaatsen op de bovenstaande schaal? Er is geen goed of fout antwoord, wij zijn benieuwd naar jouw indruk.

- CDA
- VVD
- D66
- GroenLinks
- Fortuyn
- SP
- PvdA

Een aantal vraagstukken speelt een prominente rol in de verkiezingsprogramma's.

Graag zouden we willen weten of je het met de volgende stellingen meer eens of meer oneens bent.

10. Jongeren moeten verplicht kunnen worden zich in te zetten voor de maatschappij

- Mee eens
- Mee oneens
- Geen mening

11. De identificatieplicht moet worden afgeschaft.

12. Een overtreding tegen een hulpverlener of leraar moet resulteren in een zwaardere straf dan dezelfde overtreding tegenover een burger.

13. Immigratie van mensen die kunnen bijdragen aan de Nederlandse economie moet makkelijker worden.

14. Er moet een generaal pardon komen voor de 26.000 asielzoekers uit de oude asielwet.

15. Burgers met een dubbele nationaliteit moeten volgens de Nederlandse wet andere straffen kunnen krijgen dan burgers met alleen de Nederlandse nationaliteit.

16. Er moet een extra heffing komen op vliegverkeer.

Mee eens

17. De verkeersdoorstroming moet worden verbeterd door het aanleggen van nieuwe wegen.
18. De overheid moet eisen stellen aan de acceptatie van leerlingen door scholen voor bijzonder onderwijs (niet-openbare scholen).
19. Het salaris van leerkrachten moet hoger zijn naarmate er meer kansarme leerlingen in de klas zitten.
20. Het gebruik van embryo's voor wetenschappelijk onderzoek moet mogelijk zijn.
21. *Soft drugs* moeten gelegaliseerd worden.
22. Er moeten alternatieven worden gezocht voor dierproeven voor niet-medische doelen.
23. Het ontslagrecht moet worden versoepeld.
24. Turkije moet als het aan de gestelde voorwaarden voldoet lid kunnen worden van de EU.
25. Het oprichten van een politieke partij die beoogt de democratie omver te werpen moet strafbaar worden.
26. Er moet meer gebruik worden gemaakt van het referendum.
27. Er moet waar mogelijk een bovengrens worden gehandhaafd voor het te verdienen inkomen.
28. Werkloze jongeren tot 23 jaar moeten leerplichtig worden gesteld.
29. Roken in de horeca moet verboden worden.
30. De *no claim* korting van de ziektekostenverzekering moet vervangen worden door eigen risico.
31. Musea moeten gratis toegankelijk zijn.
32. Sommige artikelen van de grondwet moeten voorrang krijgen boven andere.

Hoewel het niet mogelijk is een stem uit te brengen op de minister-president of de coalitie zijn we toch benieuwd naar je voorkeur op dit gebied.

Daarover gaan de volgende vragen.

33. Welke regeringscoalitie heeft jouw voorkeur?

- PvdA - VVD
- Anders, namelijk...
- PvdA - D66 - VVD
- PvdA - GroenLinks - SP
- CDA - VVD
- PvdA - CDA

34. Wie zou jij het liefste als minister-president hebben?

- Rutte
- Anders, namelijk...
- Marijnissen
- Balkenende
- Bos

Tenslotte nog enkele algemene vragen om goede verwerking van je antwoorden mogelijk te maken.

35. Wat is je geslacht?

- Man
- Vrouw

36. Wat is je geloof?

37. Wat is je leeftijd?

38. Typ hieronder je emailadres in als je kans wilt maken op de Interrailkaart. ASVA voert dit jaar nog drie onderzoeken uit. Alleen als je alle vier de vragenlijsten hebt ingevuld maak je kans op de prijs. Je emailadres zal vertrouwelijk worden behandeld en je antwoorden worden anoniem verwerkt. Denk eraan dat je bij elke vragenlijst hetzelfde adres invult.

Publicaties van het ASVA onderzoeksbureau

Laatst gepubliceerde onderzoek

Wie is de HvA student? 2007

Over studenteninspraak

Faciliteitenonderzoek studieverenigingen 2006

Opkomst of afgang? Niet-stemmers over de Studentenraadverkiezingen mei 2005 2005

ASVA studentenunie in perspectief. Een beeld van de toekomst 2004

Macht en inspraak. Een onderzoek naar de stand van zaken binnen de
Amsterdamse medezeggenschap 2002

Tussen Wal en Schip. Een onderzoek naar het functioneren van Opleidings
-commissies en student-leden 2000

Over onderwijsvoorzieningen

Over het kastje en de muur. Een inventarisatie van problemen bij inschrijvingen 2006

In den Vreemde. Een Onderzoek naar de faciliteiten voor uitwisselingsstudenten
aan de UvA 2004

Faciliteiten voor studenten. Een onderzoek naar computers, kopieerapparaten,
studie- en collegezalen aan de UvA 2004

'Onderwijs.nl'? Een onderzoek naar ICT in het onderwijs aan de UvA 2001

Evaluaties Geëvalueerd. Het grote evaluatie onderzoek 2000

Studenten over studieadviseurs, studieadviseurs over studenten 1999

Over de organisatie van onderwijs

Panelonderzoek toponderwijs 2006

Cum Laude langs de meetlat 2005

Tussen droom en daad. Bachelor-Master op de UvA: flexibiliteit en internationale
vergelijkbaarheid 2003

Fiducie in de fusie? Een onderzoek naar de fusie tussen HvA en UvA 2002

Twee fases, één gedachte? Het grote Bachelor-Master Handboek 2000

De Academische Uitdaging 2000

Over studiekosten en wonen

Studiekosten 2007

Rapport Studentenhuisvesting in Amsterdam 2001

Kostenposten. Moet de UvA-student teveel geld uitgeven aan zijn studie? 1999

IBG en GBA. Een gevaarlijk koppel 1998